

دبیرکل اسبق سازمان ملل در ۱۰۰ سالگی درگذشت

مرد آتش‌بس

گروه سیاست: نامش به قطع‌نامه ۵۹۸ گره خورده است؛ به همین اعتبار شاید تنها دبیرکل سازمان ملل بود که در ایران مردم کوچه و بازار هم درباره او حرف می‌زدند؛ آن‌هم در سال‌هایی که ارتباطات و انتقال اطلاعات به شکل امروز درنیاوده بود...

صفحه ۲

دوشنبه ۱۹ اسفند ۱۳۹۸ • ۱۴ رجب ۱۴۴۱ • ۹ مارس ۲۰۲۰

حسین شیخ‌الاسلام درگذشت

مرگ مردی که مسیر زندگی محمدجواد ظریف را تغییر داد

گروه سیاست: حسین شیخ‌الاسلام، دیپلمات باسابقه و از قدیم‌های وزارت خارجه، اسیر کرونا شد و روز جمعه در ۶۷سالگی درگذشت. او که متولد ۱۳۳۱ در اصفهان بود، فعالیت‌های سیاسی خود را پیش از انقلاب آغاز کرد. مرحوم شیخ‌الاسلام...

صفحه ۲

سال هفدهم • شماره ۳۶۶۵ • ۱۶ صفحه • ۴۰۰۰ تومان

سرمقاله

نقش سیاست در شعله‌ور شدن یا کنترل اپیدمی کرونا

حمید بهلولی

بروز بیماری ناشی از ویروس کرونا در چین در ماه دسامبر ۲۰۱۹ زمانی اتفاق افتاد که دولت چین بنا بر شواهد هیچ آگاهی‌ای از واقعه‌ای که در حال روی دادن بود، نداشت. بنابر اطلاعات واصله و اعلام شده، منبع ویروس مربوط به خفاشانی بود که با جامعه انسانی ارتباطی جز از راه مواد اولیه برای تغذیه چینی‌ها نداشتند و اصولاً پدیده نادری بود که ناآگاهی دولت نسبت به آن نمی‌توانست مورد نکوهش قرار گیرد. درباره اینکه کروناویروس جدید سینتتیک و مربوط به زرادخانه بیولوژیک است یا نیست، هنوز اطلاعات موثقی در دست نیست اما بعد از کنترل بحران چینی‌ها اشاره‌هایی داشته‌اند که ممکن است منبع آلودگی خارج از چین بوده باشد و اگر چنین باشد، نزاع بزرگ سیاسی یا انتقام بیولوژیک خارج از ذهن نخواهد بود. طبیعی بود که با بروز علائم این بیماری نظام سلامت کشور چین و سیستم حکومت برای مدتی در گیجی و شرایط گیجی قرار بگیرد. اما با جدی‌شدن بحران و در مقابل چشمان نگران جهان، حکومت چین با بسیج همه امکانات درصدد کنترل آن برآمد و با اتخاذ سیاست‌های ویژه اقدام به کنترل اپیدمی‌ای کرد که می‌رفت کل چین را غرق کند. اما چین چه سیاست‌هایی را به کار گرفت؟ اولین و مهم‌ترین سیاستی که چینی‌ها به کار گرفتند، اعلام سیاست دفاع از جهان بود و این سیاست سازمان جهانی بهداشت و سازمان‌های زیرمجموعه سازمان ملل و بسیاری از دولت‌ها را در کنار چینی‌ها نگاه داشت.

ادامه در صفحه ۱۰

جنگ قیمتی در بازار جهانی نفت آغاز شد

بدترین نشست نفتی تاریخ

عکس: سپید تکی، شرق

صفحه ۵

محمدصادق جوادی حصار وصادق زیباکلام تشریح کردند

حمله بیوتروریستی یا تئوری توطئه؟

فلاح‌پیشه: کرونا عامل بیماری عادی نیست بلکه بیوتروریستی است

این موضوع را نادیده گرفت. لازم است مقابله با بیوتروریسم از حوزه پدافند غیرعامل خارج شود و به صورت جداگانه باشد... از امروز تا سال ۲۰۳۰ دنیا با انواع مختلف بیوتروریسم مواجه خواهد شد. باید سازمانی مستقل با اختیارات ویژه شکل بگیرد و ما همچون پدافند موشکی، پدافند بیوتروریسم داشته باشیم. آمریکایی‌ها نه تنها کمکی به ما نمی‌کنند که بیشترین تلاش را برای تحریم‌ها در حوزه دارویی به کار گرفته‌اند.

شرق: چند روز پیش حشمت‌الله فلاح‌پیشه، رئیس پیشین کمیسیون امنیت ملی مجلس، از حمله بیوتروریستی آمریکا به چین و ایران سخن گفته و در واکنش به سخن ترامپ مبنی بر کمک آمریکا به ایران در مبارزه با ویروس کرونا گفته بود: «ترامپ و پمپو درباره کرونا دروغ می‌گویند. کرونا عامل بیماری عادی نیست، بلکه بیوتروریستی است که در کشورهای ایران و چین توزیع شده است که در قبال کشورهای ایران و چین ترویج شد و نباید

موج جدید بازداشت شاهزاده‌های سعودی از سوی ولیعهد

پدرکشی؛ پرده آخر سناریوی بن سلمان؟

صفحه ۷

تئورها

گیلان سومین استان از نظر شیوع کرونا در ایران است

وضعیت قرمز در استان سبز

تهران نوروز ۹۹ میهمان نمی‌پذیرد

صفحه ۱۳

در خواست ۴ نماینده از ۴ نهاد در رابطه با کرونا

نایب‌رئیس فراکسیون امید: با مسئله‌ای کلان‌تر از سطح توان دولت روبه‌رو هستیم

صفحه ۲

نه کرونا، نه تحریم

دلیل ممنوعیت پروازهای ایران ایر به اروپا بررسی شد

صفحه ۴

اعمال محدودیت بر حق رفت‌وآمد و تعطیلی مجلس!

صفحه ۶

انتخابات فدراسیون فوتبال پَر

صفحه ۱۴

قابل توجه هنرمندان، نویسندگان، روزنامه‌نگاران، مدیران و مخاطبان فرهیخته روزنامه شرق

سررسید «فرهنگ، هنر و رسانه» ویژه سال ۱۳۹۹ روزنامه شرق منتشر شد. این سررسید، ویژگی‌های منحصر به فردی نسبت به سرسیدهای معمول دارد و اطلاعات آن در تمام سال، مورد استفاده‌آهالی فرهنگ و هنر و روزنامه‌نگاران قرار خواهد گرفت. بسیاری از مناسبت‌های این سررسید برای نخستین‌بار است که در قالب یک سررسید منتشر می‌شود، همچنین ۵۰ چهره تأثیرگذار قرن نیز با انتشار تصویرشان معرفی شده‌اند.

شرق

روزنامه

برای تهیه سررسید با شماره‌های
۰۹۱۲۳۰۲۵۷۱۹-۸۸۹۰۳۵۴۸
تماس بگیرید

یادداشت

کرونا و قرنطینه؛ جدی هستیم؟

مهدی زارع

کشور ما از شامگاه اول اسفند ۹۸ با خبر فوت دو نفر به دلیل ویروس کرونا ی جدید، در دنیف کشورهای قرار گرفت که این ویروس در آنها مشاهده و موجب سانحه شده است. اولین اقدامات بهداشتی توصیه‌شده، جلوگیری از سرایت بیماری برای مبتلایان و افراد سالم بود، به این نحوه که کمترین معرضیت، موجب کمترین سرایت شود. شامگاه سوم اسفند خبر تعطیلی مدارس و دانشگاه‌های استان‌های درگیر با ویروس به مدت محدود منتشر شد که البته به‌تدریج این تعطیلی به روزها و هفته‌های بعد نیز تسری یافت (عملاً تمامی اسفند مدارس و دانشگاه‌ها تعطیل شدند). تشکیل اولین جلسه مدیریت سانحه به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور، حدود ۲۴ ساعت بعد از خبر فوت دو نفر به دلیل ابتلا به ویروس کرونا در قم گزارش شد. انتظار می‌رفت تا قرنطینه در همان ابتدا در شهر قم اتفاق بیفتد. استاندار قم شنبه، سوم اسفند، اعلام کرد قرنطینه شهرها در شان مردم این استان نیست و این کار کاملاً غیرکارشناسانه است. سخنگوی دولت ظهر روز سوم اسفند اعلام کرد تا آن لحظه ۱۲ نفر فوت کرده و ۵۹ تا ۶۱ نفر نیز به ویروس کرونا مبتلا شده‌اند. روز پنجم اسفند رئیس دانشگاه علوم پزشکی قم که خبر ابتلا و فوت دو نفر در قم را خودش اطلاع‌رسانی کرده بود، به دلیل ابتلا به کرونا قرنطینه شد. دکتر حریری، معاون وزیر بهداشت که در هفت روز اول در کنار سخنگوی دولت برای اعلام اخبار علمی و پاسخ به خبرنگاران در نشست‌های خبری حاضر می‌شد، روز سوم اسفند در پاسخ به اینکه چرا قم بلافاصله قرنطینه نشد، اعلام کرد: «با قرنطینه موافقم نیستیم. قرنطینه برای قبل از جنگ جهانی اول است. آزمایش، تحلیل و پیش‌بینی درباره ویروس کرونا انجام می‌دهیم. بررسی می‌کنیم که هر تصمیم چه تأثیری دارد. بر این اساس قرنطینه تبعات زیادی دارد و به‌هیچ‌وجه موافق نیستیم». خود ایشان از روز ششم اسفند به دلیل ابتلا به کرونا قرنطینه شد. او روز قبل از اعلام بیماری، در حالی در تلوزیون و نشست خبری با خبرنگاران حاضر شده بود که سرفه و عطسه می‌کرد. البته هم‌زمان و از ماه دسامبر ۲۰۱۹، قرنطینه‌ای سخت‌گیرانه در شهر ووهان چین (محل مشاهده اولین مورد ویروس کرونا جدید) اعمال شده بود. نگاهی به تاریخچه قرنطینه نشان می‌دهد در کتاب مقدس تورات در سفر لاویان، به قرنطینه برای جلوگیری از شیوع بیماری تحت عنوان «قانون موزایک» پرداخته شده است.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

برادر بزرگ خانواده وزارت خارجه

عباس ملکی
پژوهشگر

در روابط بین‌الملل جدید بر این مسئله تأکید می‌شود که با وجود همه پیشرفت‌های بشر در علوم مختلف و دستیابی به سامانه‌های پیچیده‌ای مانند سیستم پشتیبانی تصمیم‌گیری یا هوش مصنوعی، باز این انسان است که مرکز تصمیم‌گیری در روابط بین‌کشورها و اقدام در این زمینه است. انسان در راستای حفظ منافع خود، بنگاه یا کشورش نگاهی عقلایی دارد؛ اما تسلط عقلایی‌بودن و دوری‌جستن از تهدید و کاهش جدال و خطر در هر فردی با شرایط و محدودیت‌های خاص خود روبه‌روست؛ پس نمی‌توان بدون توجه به شرایط محیط و همچنین وضعیت روانی و روحی و سلیقه‌های فردی، تصمیمی را ارزیابی کرد. به عبارت دیگر، همان‌گونه که اثر انگشت هر فرد با دیگران متفاوت است، با توجه به هنجارها، ایستارها، سنت‌ها و فرهنگ، نحوه برخورد هرکس با دیگران نیز کاملاً متفاوت است. می‌خواهم نتیجه بگیرم که می‌توان با توجه به نوع تصمیم‌گیری، متوجه شد پشت هر تصمیم بزرگ چه کسی با چه مکتب فکری و گرایش و سلیقه‌ای ایستاده است. در بهمن ۱۳۵۷، انقلاب اسلامی مردم ایران به نتیجه رسید و نظام قبلی سرنگون شد. دوره جدید نیازمند آدم‌های خاص خودش بود. هرچند سخنگویان انقلاب تأکید می‌کردند که مایل هستند با آتیه‌ای کار کنند که از گذشته در کارهای دولتی و اداری بوده‌اند، به‌تدریج این واقعیت خودش را بر پهنه روابط اجتماعی تحمیل می‌کرد که نظام انقلابی، نیازمند تصمیم‌گیران انقلابی است و پس از آن بود که در مناصب متعدد سیاسی و اجتماعی نیروهای جدیدی جایگزین شدند. سیاست خارجی در هر جای جهان نیمی از سیاست هر کشور است.

ادامه در صفحه ۴

حرف اول

اتفاق بد در سالگرد تولد اوپک

جواد یارجانی

شاید برای سازمان اوپک که آماده می‌شد ۶۰ سالگی تأسیس خود را در ماه سپتامبر جشن بگیرد، اجلاس اخیرش بدترین پیش‌هویه‌ای بود که می‌توانست انتظار آن را داشته باشد. شیوع ویروس کرونا که ابعاد جهانی پیدا کرده است، سالگرد تولد بدی را برای سازمان اوپک که موفق‌ترین سازمان مربوط به کشورهای به‌اصطلاح جهان سوم به شمار می‌رود، رقم زد. پیش‌بینی کاهش رشد جهانی و سقوط تقاضا برای نفت به‌ویژه از سوی کشورهای نظیر چین که یکی از منابع اصلی رشد تقاضای نفت در سال‌های اخیر بوده‌اند، سازمان اوپک را در شرایطی بسیار سخت قرار داده است. گرچه این سازمان در طول ۶۰ سال گذشته با چالش‌های بسیار دشواری نظیر سقوط قیمت نفت به زیر ۱۰ دلار در نیمه دهه ۱۹۸۰ میلادی یا دیگر بحران‌ها در اواخر دهه ۱۹۹۰ بعد از اجلاس جاکارتا مواجه شد که بحران اقتصادی در حال گسترش آسیا در تعیین میزان تولید به اصرار عربستان در نظر گرفته نشد و قیمت‌های نفت بعد از سقوط شدید، مقدمات به‌قدرت‌رسیدن جاور را در ونزوئلا فراهم کرد تا خیال عربستان از افزایش تولید ونزوئلا به شش میلیون بشکه در روز که دولت قبل از جاور با کمک شرکت‌های عمدتاً آمریکایی به دنبال آن بود، به فراموشی سپرده شود. در دهه قبل هم قیمت نفت چندبار به رقم‌های بسیار پایین سقوط کرد ولی چون ادامه قیمت‌های پایین، کاهش سرمایه‌گذاری‌های جدید، به‌ویژه در میادین نفتی را که هزینه بسیار بالایی برای تولید طلب می‌کنند، موجب شد تقاضم بین‌المللی برای افزایش قیمت‌های نفت از مسیر همکاری اوپک با کشورهای غیر اوپک فراهم شود. این دوره از قیمت‌های نسبتاً بالا هم وضعیت درآمدی کشورهای صادرکننده نفت مانند روسیه و عربستان را رقم زد.

ادامه در صفحه ۲

جناب آقای غلامحسین جندقی

مصیبت درگذشت مادر گرامیتان را به جناب‌عالی و خانواده محترم تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحومه علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر و اجر آرزو نمودیم.

غلامحسین جلالی – محمدرضا رسولی